

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Etkileyen Faktörler

Dilan KARAKAYA¹, Meryem PELİN², Havva SERT³

¹ Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

² Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

³ Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Dilan Karakaya: <https://orcid.org/0000-0001-8113-1974>

Meryem Pelin: <https://orcid.org/0000-0003-3310-9400>

Havva Sert: <https://orcid.org/0000-0002-1658-6515>

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı; hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimindeki etkili faktörleri tanımlamaktır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışma; etik kurul izni alındıktan sonra, 18 yaş üzeri, gönüllü 440 öğrenciyle yapıldı. Sosyo-demografik özellikleri içeren anket formu ve Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ile toplanan verilerin analizi bilgisayarda yüzdeler, ortalama, standart sapma ve non-parametrik testlerle yapıldı.

Bulgular: Öğrencilerin Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeğinin 10. (Hemşirelikten başka seçim şansım yoktu) ve 13. (Hemşirelik dışında yapabileceğim başka iş yok) maddelerinden en düşük, 3. (Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir) ve 7. (Çevremdeki insanlar iyi bir hemşire olacağımlı söylerler) maddelerinden ise en yüksek ortalama/sıralar ortalaması değerine sahip olduğu görüldü.

Sonuç: Sonuç olarak özellikle mesleği isteyerek seçme, kendi ve mesleki gelişim için lisansüstü eğitime devam etme ve farklılık yaratmanın, her zaman insanlara yardım etme isteği duymanın ve öğrencilerin çevresindeki insanların iyi bir hemşire olacağını ifade etmesinin meslek seçimini etkilediği bu nedenle hemşirelik mesleğinin tanıtımının iyi yapılması ve istekliliğin artırılması gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Meslek seçimi, öğrenci hemşire, hemşirelik

Career Choices of Nursing Students and Affecting Factors

Abstract

Objective: The aim of this study is to define the effective factors in the career choice of nursing students.

Method: The descriptive planned study was conducted with 440 volunteer students over 18 years after obtaining the ethics committee's approval. The data collected by the questionnaire form containing socio-demographic characteristics and the Vocational Choices in Entering Nursing Scale was analyzed on the computer with percentage, mean, standard deviation, and non-parametric tests.

Results: It was seen that the students had the lowest mean/median value from the 10th (I had no choice but to be a nurse) and 13th (There is no other job I can do besides nursing) items of the Vocational Choices in Entering Nursing Scale and the highest from the 3rd (I have always wanted to help people) and 7th (People around me say I'll be a good nurse) items.

Conclusion: As a result, it can be said that choosing the profession voluntarily, continuing postgraduate education for self and professional development, and making a difference affect the choice of work, so it can be said that the promotion of the nursing profession should be done well and the willingness should be increased.

Keywords: Career choices, nursing student, nursing

Yazışma Adresi/Address for Correspondence:

Meryem Pelin

Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sakarya/Türkiye

Telefon/Phone: 0264 295 3197 E-mail: meryemilmek@sakarya.edu.tr

Geliş Tarihi/Received: 03.12.2022 | Kabul Tarihi/Accepted: 28.12.2022

* Bu makale 19. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi'nde poster bildiri olarak sunulmuştur.

Atıf/Cited: Karakaya D, Pelin M, Sert H. Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Etkileyen Faktörler. Sakarya Üniversitesi Holistik Sağlık Dergisi. 2022;5(3): 342-350. doi: 10.54803/sauhsj.1213763

©Copyright Published 2022 by Sakarya Üniversitesi Holistik Sağlık Dergisi/Sakarya University Journal of Holistic Health

GİRİŞ

İnsanlar yaşamının önemli bir kısmını mesleği ile ilişkili etkinliklere ayırmaktadır. Bu etkinlikler aracılığı ile bireyin yaşadığı doyum ve mutluluk kişinin genel yaşam doyumunu üzerinde de etkili olmaktadır. Bu nedenle de meslek seçimi hayatımızdaki önemli kararlardan biridir (1). Ancak günümüzde meslek tercihleri sıklıkla rastgele yapılmaktadır (2). Bunun sonucunda da tercih edilen meslek bireyin yaşam şekline uygun olmadığında kişilerin iş doyumunda azalmalar olmakta hatta bu durum meslekten ayrılmaya kadar ilerleyebilmektedir (1).

Hemşirelik mesleği insan sağlığı ile ilgilendiğinden bireylerin ve toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesi gibi önemli sorumlulukları olan profesyonel bir meslek grubudur. Dolayısı ile bu mesleği seçen adayların da mesleğe karşı ilgili ve istekli olmaları beklenmektedir (1,3). Bu durum hemşirelik mesleğini tercih eden kişilerin mesleğe ilişkin olumlu algılarının olması ve meslekte devamlılığın sağlanabilmesi yönü ile çok önemlidir (3). Hemşirelik mesleğinin tercih edilmesinde sıklıkla işsiz kalınmayacağı düşüncesi yer almaktadır. Buna ek olarak insanlara yardım etme arzusu, kariyer fırsatları, ücret, ailenin ve çevredeki diğer bireylerin etkisi

gibi faktörler de hemşirelik mesleğinin seçiminde etkili olmaktadır (4-6).

Bu mesleğe yeni katılacak olan meslek adaylarının sorumluluklarının bilincinde olmaları, insanlara yardım etme konusunda istekli ve gönüllü olmaları ve mesleği isteyerek seçmiş olmaları hemşirelik mesleğinin statüsünün yükseltilmesi ve gelişimi açısından oldukça önemlidir (4). Bu nedenle bu araştırmada; hemşirelik bölümü öğrencilerinin meslek seçimindeki etkili olan faktörleri belirlemek amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Tanımlayıcı ve kesitsel olarak planlanan çalışma, etik kurul ve kurum izni alınarak Helsinki Deklarasyonuna uygun yürütüldü. Çalışmanın evrenini, bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümü öğrencileri, örneklemini ise iletişim problemi olmayan, 18 yaş ve üzeri, sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde öğrenim gören, çalışmanın yapıldığı 2019-2020 eğitim öğretim döneminde derslere kayıtlı olan ve devam etmekte olan, çalışmaya katılmayı kabul eden 440 öğrenci oluşturdu. Verilerin toplanmasında “Bilgi Formu” ve “Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği” kullanıldı.

Bilgi Formu: Bu form araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Form; yaş, cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise gibi

sosyodemografik özellikleri ve sağlık çalışanı olup olmadığı, hemşireliği isteyerek seçip seçmediği, meslek seçimini kiminle yaptığı gibi soruları içeren toplamda 16 sorudan oluşmaktadır.

Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği

(HMSÖ): Ölçek Zysberg ve Berry tarafından 2005 yılında geliştirilmiş, Öner ve Saraçoğlu tarafından da 2010 yılında Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması yapılmıştır. Likert tipinde olan ölçek; mesleki uygunluk ve yaşamsal nedenler olmak üzere iki alt boyut ve toplam 20 sorudan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddeler %0 (Meslek seçimimde etkili olmadı) ve %100 (Meslek seçimimde en önemli etkendir) arasında derecelendirilmektedir. Ölçekten alınan puanlara göre, bağımsız değişkenler açısından hemşirelik mesleğini seçmelerini etkileyen nedenler karşılaştırılmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesinde mesleki uygunluk ve yaşamsal nedenler alt ölçekleri için Cronbach Alpha değerleri 0,86 ve 0,78 ve Türkçe geçerlik güvenirlik çalışmasında da sırasıyla 0,77 ve 0,63 olduğu belirtilmiştir (7). Bu çalışmada da ölçeğin toplam puanı için Cronbach Alpha değeri 0,84; mesleki uygunluk alt boyutu için 0,89 ve yaşamsal nedenler alt boyutu içinse 0,68 olarak hesaplanmıştır.

Veriler; bilgi formu ve HMSÖ'nün yer aldığı veri toplama formu ile yüz yüze

toplandı. Katılımcıların yanıtlaması yaklaşık 10-15 arasında sürdü. Verilerin analizi SPSS 20.0 programında yüzdellik, standart sapma ve non-parametrik testler (Mann Whitney U, Kruskal Wallis H) kullanılarak yapıldı.

BULGULAR

Yaş ortalaması 20,63±1,43 yıl olan öğrencilerin; %86,4'ünün kadın, %2,3'ünün yabancı uyruklu öğrenci, %33,4'ünün 4. Sınıfta öğrenim gördüğü, %10,7'sinin sağlık meslek lisesi mezunu olduğu, %69,1'inin yurttan kaldığı belirlendi. Öğrencilerin %88'inin hemşirelik bölümünü kendi isteğiyle seçtiği, %3,2'sinin sağlık çalışanı olarak bir yerde çalıştığı, %53,6'sının hemşire yakını olduğu, %62,3'ünün lisansüstü eğitime devam etmeyi düşündüğü, %79,1'inin mesleğini uygularken fark yaratacağını düşündüğü saptandı. Katılımcıların %17,5'inin "Mezun olunca hemşirelik yapmayı düşünüyor musunuz?" sorusuna "kesinlikle evet", %63,2'sinin "evet", %15,2'sinin de "mecburen" yanıtını verdiği belirlendi (Tablo 1).

Tablo 1: Tanıtıcı özelliklerin dağılımı

Değişken		
Yaş ort.	20,63±1,43	
	n	%
Cinsiyet		
Kadın	380	86,4
Erkek	60	13,6
Uyruk		
Türkiye Cumhuriyeti	430	97,7
Diğer	10	2,3
Sınıf		

1.Sınıf	43	9,8
2.Sınıf	122	27,7
3.Sınıf	128	29,1
4.Sınıf	147	33,4
Mezun olunan lise		
Sağlık Meslek Lisesi	47	10,7
Diğer lise	393	89,3
Kaldığı Yer		
Aile yanı	66	15,0
Akraba yanı	2	0,5
Arkadaş	22	5,0
Yurt vb.	304	69,1
Diğer	46	10,4
Bölümü kendi isteğiyle seçme durumu		
Evet	387	88,0
Hayır	53	12,0
Sağlık çalışanı olarak çalışma durumu		
Evet	14	3,2
Hayır	426	96,8
Staj yapma durumu		
Evet	373	84,8
Hayır	67	15,2
Daha önce başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim alma durumu		
Evet	46	10,5
Hayır	394	89,5
Mezun olunca hemşirelik yapmayı düşünme		
Kesinlikle evet	77	17,5
Evet	278	63,2
Mecburen	67	15,2
Hayır	14	3,2
Kesinlikle hayır	4	0,9
Meslekte farklılık yaratacağımı düşünme		
Evet	348	79,1
Hayır	92	20,9
Hemşire bir yakını olması		
Evet	236	53,6
Hayır	204	46,4
Lisansüstü eğitime devam etmek isteme		
Evet	274	62,3
Hayır	166	37,7

Çalışmaya katılan öğrencilerin HMSÖ toplam puan ortalaması 61,09±14,43; Mesleki Uygunluk alt boyut puan ortalaması 66,05±17,59 ve Yaşamsal Nedenler alt boyut puan ortalaması 52,00±18,02'dir (Tablo 2). Öğrencilerin HMSÖ'nün 10. (Hemşirelikten başka seçim şansım yoktu) ve 13. (Hemşirelik dışında yapabileceğim başka iş yok) maddelerinden en düşük, 3. (Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir) ve 7. (Çevremdeki

insanlar iyi bir hemşire olacağımı söylerler) maddelerinden ise en yüksek ortalama değerine sahip olduğu belirlendi

Okulu kendi isteği ile seçmenin, mezun olunca hemşirelik yapmayı düşünme durumunun, meslekte farklılık yaratacağımı düşünmenin HMSÖ'nün toplam ve Mesleki Uygunluk alt boyutunu, hemşire bir yakını olmasının HMSÖ'nün toplam ve her iki alt boyutunu, lisansüstü eğitime devam etmek istemenin ise Mesleki Uygunluk alt boyutunu anlamlı düzeyde etkilediği saptandı (p<0,05) (Tablo 3).

Cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise, sağlık çalışanı olarak çalışma durumu, kaldığı yer, staj yapma ve daha önce başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim alma durumunun HMSÖ toplam ve alt boyut puan ortalamalarını etkilemediği belirlendi (p>0,05) (Tablo 3).

Tablo 2. Öğrencilerin HMSÖ ve alt boyut puan ortalamalarının dağılımı

HMSÖ alt boyutları	Ort±SS
Mesleki Uygunluk Alt Boyutu	66,05±17,59
Yaşamsal Nedenler Alt Boyutu	52,00±18,02
HMSÖ Toplam Puan	61,09±14,43

Tablo 3: Tanıtıcı özellikler ile HMSÖ ve alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Değişken		HMSÖ Toplam Puan			Mesleki Uygunluk Alt Boyutu			Yaşamsal Nedenler Alt Boyutu		
		n	Sıralar Ortalaması	U,Z ve p değeri	n	Sıralar Ortalaması	U,Z ve p değeri	n	Sıralar Ortalaması	U,Z ve p değeri
Cinsiyet	Kadın	380	220,14	U:11263,000 Z:-0,150 p:0,881	380	221,94	U:10,854,000 Z:-0,597 p:0,551	380	217,16	U:10132,000 Z:-1,386 p:0,166
	Erkek	60	222,78		60	211,40		60	241,63	
Sınıf	1. Sınıf	43	239,58	KW:4,212 p:0,240	43	231,59	KW:6,568 p:0,087	43	239,77	KW:6,152 p:0,104
	2. Sınıf	122	202,00		122	203,92		122	219,33	
	3. Sınıf	128	222,10		128	210,47		128	236,46	
	4. Sınıf	147	228,88		147	239,75		147	201,94	
Mezun olunan Lise	Sağlık meslek lisesi	47	338,96	U:8368,000 Z:-1,053 p:0,292	47	254,86	U:7620,500 Z:-1,960 p:0,50	47	213,51	U:8907,000 Z:-0,399 p:0,690
	Diğer lise	393	218,29		393	216,39		393	221,34	
Sağlık çalışanı olarak çalışma durumu	Evet	14	155,89	U:2077,500 Z:-1,932 p:0,053	14	158,75	U:2117,500 Z:-1,847 p:0,065	14	182,96	U:2456,500 Z:-1,123 p:0,261
	Hayır	426	222,62		426	222,53		426	221,73	
Kaldığı yer	Aile yanı	66	225,69	KW:3,635 p:0,458	66	228,40	KW:5,927 p:0,205	66	216,42	KW:0,594 p:0,964
	Akraba yanı	2	190,00		2	168,75		2	249,25	
	Arkadaş	22	236,64		22	232,32		22	236,41	
	Yurt vb.	304	223,25		304	224,51		304	220,83	
	Diğer	46	188,50		46	179,23		46	215,29	
Staj yapma durumu	Evet	373	220,39	U:12453,500 Z:-0,044 p:0,965	373	221,86	U:11988,000 Z:-0,530 p:0,596	373	218,35	U:11693,000 Z:-0,838 p:0,402
	Hayır	67	221,13		67	212,93		67	232,48	
Daha önce başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim alma durumu	Evet	46	241,17	U:8111,000 Z:-1,165 p:0,244	46	251,03	U:7657,500 Z:-1,721 p:0,085	46	204,79	U:8339,500 Z:-0,886 p:0,376
	Hayır	394	218,09		394	216,94		394	222,33	
Okulu kendi isteği ile seçme	Evet	387	229,74	U:6678,000 Z:-4,121 p:0,000***	387	232,51	U:5608,000 Z:-5,354 p:0,000***	387	218,34	U:9419,000 Z:-0,964 p:0,335
	Hayır	53	153,00		53	132,81		53	236,28	
Mezun olunca hemşirelik yapmayı düşünme	Kesinlikle evet	77	309,50	KW:84,606 p:0,000***	77	317,82	KW:113,720 p:0,000***	77	240,68	KW:6,730 p:0,151
	Evet	278	224,51		278	228,20		278	214,46	
	Mecburen	67	130,05		67	106,48		67	236,16	
	Kesinlikle hayır	4	90,50		4	98,13		4	143,88	
	Hayır	14	121,36		14	113,07		14	176,36	
Meslekte farklılık yaratacağımı düşünme	Evet	348	240,73	U:8969,000 Z:-6,490 p:0,000***	348	244,26	U:7740,000 Z:-7,624 p:0,000***	348	221,37	U:15704,000 Z:-0,280 p:0,779
	Hayır	92	143,99		92	130,63		92	217,20	
Hemşire bir yakını olma durumu	Evet	236	235,97	U:20420,500 Z:-2,746 p:0,006**	236	232,20	U:21311,500 Z:-2,076 p:0,038*	236	232,82	U:21165,000 Z:-2,187 p:0,029*
	Hayır	204	202,60		204	206,97		204	206,25	
Lisansüstü eğitime devam etmek isteme	Evet	274	229,02	U:20407,500 Z:-1,806 p:0,071	274	230,89	U:19896,000 Z:-2,202 p:0,028*	274	225,11	U:21477,500 Z:-0,979 p:0,328
	Hayır	166	206,44		166	203,36		166	212,88	

U: Mann Whitney U testi, KW:Kruskal Wallis H Testi, *p<0,05, **p<0,01, ***p<0,001.

Yaş değişkeni ile HMSÖ'nün toplam puan ve mesleğe uygunluk alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu görüldü ($p<0,05$) (Tablo 4).

Tablo 4. Yaş ve HMSÖ'nün toplam puan ve alt boyutları arasındaki ilişki

Değişken	HMSÖ Toplam Puan	Mesleki Uygunluk Alt Boyutu	Yaşamsal Nedenler Alt Boyutu
Yaş	0,578*	0,209*	-0,023

* $p<0,01$

TARTIŞMA

Öğrencilerin, hemşirelik mesleğini isteyerek tercih etmeleri iş doyumları ve mesleki yaşamları için önemlidir. Ek olarak mesleğin öğrenciler tarafından sevilmesi ve benimsenmesi, kendi bireysel kazanımlarının yanı sıra mesleğin gelişimine de olumlu katkı sağlayacaktır. Bu durumun sonucu olarak öğrencilerin meslekte daha başarılı olacakları, kaliteli bakım hizmeti sunacakları, insan ve topluma saygı duyacakları ve mesleğin gelişimine katkı sunacakları düşünülmektedir (2).

Çalışmada HMSÖ toplam puan ortalaması $61,09\pm 14,43$; mesleki uygunluk alt boyut puan ortalaması $66,05\pm 17,59$ ve yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalaması $52,00\pm 18,02$ idi.

Bu ortalamalara göre öğrencilerin hemşirelik mesleğini kendilerine uygun buldukları ve bunun yanı sıra yaşamsal nedenlerin de benzer oranda meslek

seçiminde etkili olduğu düşünülebilir. Temel ve ark.'nın 2018 yılındaki çalışmasında da mevcut araştırma sonucuna benzer şekilde mesleki uygunluk alt boyut puan ortalamasının $62,91\pm 16,23$; yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamasının da $45,17\pm 17,10$ olduğu görülmüştür (1). Tercan ve ark. (2017)'nin makalesinde toplam puan ortalamasının $54,62\pm 15,17$; mesleki uygunluk ve yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamalarının ise sırasıyla $59,04\pm 20,53$ ve $46,51\pm 17,31$ olduğu bildirilmiştir (8). Çalışmalarda yer alan puan ortalamalarının birbirine yakın olduğu, mevcut çalışmada olduğu gibi mesleki uygunluk alt boyutundan daha yüksek puan alındığı görülmektedir. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörlerin araştırıldığı bu çalışmada öğrencilerin en düşük puanları HMSÖ'nün 10. (Hemşirelikten başka seçim şansım yoktu) ve 13. (Hemşirelik dışında yapabileceğim başka iş yok) maddelerinden aldıkları görülmektedir. Buna göre bu çalışmada yer alan öğrencilerin çoğunluğunun mesleği isteyerek seçtikleri düşünülebilir. Öğrenciler HMSÖ'nün 3. (Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir) ve 7. (Çevremdeki insanlar iyi bir hemşire olacağımı söylerler) maddelerinden ise en yüksek ortalama değerine sahip olduğu görüldü. Buradan yola çıkarak çalışmaya katılan öğrencilerin hemşireleri insanlara yardım eden kişiler

olarak gördükleri söylenebilir. Yapılan iki farklı çalışmada da (1,2) mevcut çalışma sonucunda olduğu gibi öğrencilerin benzer maddelerden yüksek puan aldıkları belirtilmiştir.

Bu araştırmada okulu kendi isteği ile seçen öğrencilerin meslek seçim ölçeğinin toplam ve mesleki uygunluk alt boyutunu etkilediği görülmüştür. Tosunöz ve ark.'nın 2019 yılındaki çalışmalarında da mesleği isteyerek seçenlerin HMSÖ ve mesleki uygunluk alt boyutu puanlarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir (5). Benzer şekilde Temel ve ark.'nın 2018'deki çalışmalarında da mesleği kendi isteği ile seçmenin HMSÖ'nün mesleki uygunluk alt boyutunu etkilediği görülmüştür (1). Tercan ve ark.'nın 2017 yılındaki çalışmalarında da mevcut çalışma sonucunda olduğu şekilde mesleği kendi isteği ile seçen lise ve üniversitede öğrenim göre hemşirelik öğrencilerinin HMSÖ toplam puanı ve mesleki uygunluk puan ortalamasının istatistiksel olarak daha yüksek olduğu bildirilmiştir (8). Literatürdeki diğer çalışmalarda bu bulguyu desteklemektedir (9,10). Mevcut çalışmada mezun olunca hemşirelik yapmayı düşünme durumunun öğrencilerin HMSÖ toplam puanı ve mesleki uygunluk alt boyutunu etkilediği görülmüştür. Olğun ve Adıbelli'nin (2020) çalışmasında da bölüm değiştirmeyi düşünmeyen öğrencilerin mesleki uygunluk puanlarının istatistiksel olarak anlamlı

derecede yüksek olduğu görülmektedir (6). Temel ve ark.'nın (2018) çalışmasında da mesleği sürdürme niyeti ile mesleki uygunluk alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu belirtilmiştir (1). Bu sonuçlar mevcut çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. Mevcut çalışmada öğrencilerin meslekte farklılık yaratacağını düşünme durumunun HMSÖ ve mesleki uygunluk alt boyutu puan ortalamalarını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Literatüre bakıldığında da meslekte farklılık yapma düşüncesi ile ilgili çalışmaya rastlanılmamakla beraber Temel ve ark.'nın (2018) çalışmasında iyi bir hemşire olacağını düşünen öğrencilerin mesleki uygunluk alt boyutu puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı çıktığı görülmektedir (1). Bu da mevcut çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. Bu çalışmada hemşire bir yakını olmasının HMSÖ'nün toplam ve her iki alt boyutunu etkilediği görüldü. Literatüre bakıldığında benzer sonuçlar raporlayan çalışmalara rastlanmakla beraber (9), çalışmadan farklı olarak HMSÖ'nün toplam puanı ile alt boyutlarının hiçbirini etkilemediğini bildiren çalışmalara da rastlanmıştır (1,5). Mevcut araştırmada lisansüstü eğitime devam etmek istemenin HMSÖ'nün mesleki uygunluk alt boyutunu anlamlı düzeyde etkilediği saptandı. Buna ilişkin bir araştırma sonucuna rastlanmamakla beraber bu beklendik bir durumdur.

Mevcut araştırmada; cinsiyet, sınıf düzeyi, mezun olduğu lise, sağlık çalışanı olarak bir yerde çalışma durumu, kaldığı yer, staj yapma durumu ile daha önce başka bir yüksek ğretim kurumundan eğitim alma durumlarının HMS ve alt boyutları puan ortalamalarını etkilemediği bulundu. Literatüre bakıldığında da benzer şekilde cinsiyetin HMS ve alt boyutları puan ortalamalarını etkilemediğini gösteren çalışmalar yer almaktadır (1,2,4,10). Mevcut çalışmadan farklı olarak nal ve Bilginer'in (2019) alışmasında cinsiyetin HMS'nn alt boyutlarını etkilediği gösterilmiştir (11). Yine zdelikara ve ark.'nın (2016) alışmasında da kadınların toplam puan ve mesleki uygunluk alt boyutundan anlamlı derecede yüksek puan aldıkları görülmektedir (9). Bu farklılığın nedeni araştırmanın farklı bir coğrafi bölgede yapılması nedeniyle hemşirelik mesleğine bakış asının farklılığından kaynaklanıyor olabilir. Literatürde yer alan sınıf düzeyi (11) ve mezun olunan okula (1,2,8,10,11) ilişkin çalışma sonuçları da yine mevcut çalışma sonuçları ile paraleldir. ingl ve ark.'nın 2020 yılındaki çalışmalarında mevcut çalışma sonuçları ile benzer şekilde yaşanılan yerin HMS'y etkilemediği belirlenmiştir (10). Yaş açsından bakıldığında da yine çalışma bulgularının literatür (8,10-12) ile uyumlu olduğu söylenbilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak özellikle mesleği isteyerek seçme, kişisel ve mesleki gelişim için lisansüstü eğitime devam etme ve farklılık yaratmanın, her zaman insanlara yardım etme isteği duymanın ve öğrencilerin çevresindeki insanların iyi bir hemşire olacağını ifade etmesinin meslek seçimini etkilediği görüldü. Bu nedenle meslek tercihlerinin yapıldığı lise çağlarında öğrencilere hemşirelik mesleğinin tanıtımının yapılmasının, kişilerin kendilerindeki potansiyeli fark etmelerine ve bu konudaki eğilimlerini önceden değerlendirmelerine olanak sağlayacağı düşüncesindeyiz.

KAYNAKLAR

1. Temel M, Bilgi ř, Çelikkalp . Hemşirelik ğrencilerinin meslek seçiminde etkili faktörler. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi. 2018;(3), 480-487.
2. Bölükbaş N. Hemşirelik ğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörler. Ordu Üniversitesi Hemşirelik alışmaları Dergisi. 2018;1(1), 10-17.
3. zdemir S, Sağlam HY, Yiğit D, Arık RS. Hemşirelik ğrencilerinin Meslek Seçimi ile Sağlık Algısı Arasındaki İlişki. Sağlık ve Toplum. 2021;31(3), 128-136.

4. Türk G, Adana F, Erol F, Çevik Akyl R, Taşkıran N. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçme nedenleri ile bakım davranışları algısı. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2018;7(3), 1-10.
5. Tosunöz İK, Eskimez Z, Öztunç G. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimlerini etkileyen faktörler. Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2019;5(2), 91-97.
6. Olğun S, Adıbelli D. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2020;(1), 55-60.
7. Önler E, Saraçoğlu GV. Hemşirelikte meslek seçimi ölçeğinin güvenilirlik ve geçerliliği. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Dergisi. 2010;3:78-85.
8. Tercan B, Saka Y, Kasap S, Gün S. Lise ve üniversite düzeyinde eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin mesleğe bakış açıları. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2017;6(4), 98-105.
9. Özdelikara A, Ağaçdiken S, Aydın E. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörler. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi: 2016: (2), 83-88.
10. Çingöl N, Zengin S, Çelebi E, Karakaş M. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin incelenmesi. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi. 2020;2(1), 17-26.
11. Ünal ÖÜA, Bilgener ÖÜE. Hemşirelik bölümü öğrencilerinde meslek seçimi ve özyeterlilik ilişkisi. Sciences. 2019;5(20), 993-1002.
12. Çeçen S, Lafçı D, Yıldız E. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin mesleki kişilik tipleri ile mesleğe yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Sağlık Akademisyenleri Dergisi. 2020;7(3), 169-174.